

[Bjørn Elmquist]

tænker jeg på den kemiske krigsførelse. Hvis ikke jeg husker forkert, var det netop en for-dømmelse fra EPS-mødet i Hamburg for nylig, der helt klart slog fast, at også den slags over-greb må man klart tage afstand fra.

I Europarådet foregår der drøftelser med tyr-kerne, og jeg må sige, at hvor man for nogle år siden af mange forskellige årsager vel især tænkte på Tyrkiet, når vi hørte om undertryk-kelse af kurderne, måske først og fremmest for-di medierne lagde mærke til det og vores op-mærksomhed blev draget derhen af det, er det, som om det nu er skiftet over. Det skyldes, tror jeg, som også Socialdemokratiets ordfører, hr. Lasse Budtz, sagde det, at der i Tyrkiet er en gryende erkendelse af, at man ikke kan fortsæt-te de seneste års behandling af kurderne.

Nu er det, som om kurderne er endnu mere i klemme andre steder, og det er naturligvis i første række krigen mellem Iran og Irak, som bi-drager dertil.

For så vidt angår de hjemlige danske forhold har udenrigsministeren redegjort for regerin-gens holdning, og vi kan fra Venstre helt give vor tilslutning dertil. Vi synes også, det ville være uheldigt, om man begyndte at linde på det meget faste princip om ikke at lade etniske mi-noriteter fremtræde som særskilte grupper. Vi ved, at sådan noget hurtigt kan føre til, at der skal stemples både det ene og det andet i passe-ne eller i identitetspapirerne; her mener vi at regeringens holdning er korrekt.

Modersmålsundervisningen og tolkebistan-den mener vi er klart tilfredsstillende. Hvor meget det bruges i praksis, afhænger jo også af, hvor meget man beder derom, og det er muligt, at der er kurdere i Danmark, der ikke er helt klar over, at disse muligheder eksisterer.

Lone Dybkjær (RV):

Både udenrigsministeren og adskillige ord-førere har allerede været inde på den fortvivle-de situation, mange kurdere befinder sig i, så det skal jeg ikke gå nærmere ind på her.

Jeg måtte forstå udenrigsministerens gen-nemgang af forslaget således, at opfyldelsen af punkt 3 og 4 sådan set er mulig i dag. Man kan få modersmålsundervisning i det kurdiske sprog, og det er også muligt at få tolkebistand, selvfølgelig hvis det overhovedet er muligt at opdrive tolke.

Hvad angår punkt 2, er jeg enig med uden-rigsministeren i, at en registrering ikke er ønskelig, for hvornår ønsker man en sådan regi-strering frivilligt og hvornår ikkefrivilligt?

Når det drejer sig om punkt 1 derimod, synes jeg, der vil være god basis for med udgangs-punkt i dette forslag at diskutere, om det er mul-igt at tage nogle initiativer i internationale for-samlinger, og det vil vi godt diskutere nærmere i udvalget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Interessen for det kurdiske problem er jo i den senere tid blevet forstærket fra den almin-delige borgers side gennem de udsendelser, der har været i tv, specielt med hensyn til kemisk krigsførelse. Her er det således, at Danmark gennem de internationale forsamlinger, vi er tilknyttet, kan skubbe på og få en forhandlings-løsning på det kurdiske problem, og det skulle meget gerne være en fredelig løsning. Men det er et meget komplekst problem, idet der er fem stater involveret.

Jeg ser også meget gerne, at man i udvalget går længere ned i problemet, og det, vi skal bruge udvalgsarbejdet til, er jo at få afklaret, hvor-dan vi så kan gøre det.

Af de tre andre punkter, der er opstillet, vil jeg tage fat i nr. 2, der drejer sig om at få påført sine papirer, hvilket etnisk mindretal man til-hører, noget, der også godt kan have en kedelig virkning for dem, der får det gjort, i det øjeblik de rejser hjem igen, og da det slet ikke er noget, man i almindelighed gør herhjemme, synes jeg ikke, man skal gennemføre dette overhovedet.

Det er rigtigt nok, som fru Lone Dybkjær sagde, at det måske kunne være vanskeligt at skaffe en tolk, men det er jo et problem, der gælder flere etniske mindretal. Men en lovgivning som sådan findes jo vedrørende disse ting, og der er mulighed for, ligesom man opretter iranske foreninger, pakistanske foreninger og irakiske foreninger, også at oprette en for kurde-re, men det ønsker de i øvrigt ikke, for når der holdes irakisk nytår, så kommer de kurde-re, der hører til i det land, og holder nytår sam-men med dem, så det finder man ud af. Men lovgivningen er altså til stede.

Det væsentlige problem, det, vi kan skubbe på for at få løst gennem vore internationale for-samlinger, er selve den krig, der føres mellem de to lande.